Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

BARNAVÄNNEN

N:o 11 Den 16 Mars | Illustrerad Veckotidning för Söndagsskolan och Hemmet. Redaktion: ANNA och J. B. GAUFFIN. | 36 årg. 1919

Vinträdet och grenarna.

Joh. 15: 1—8.

I vår text säger sig Jesus vara det sanna vinträdet och den himmelske Fadern vingårdsmannen. Vi människor skola vara grenar i det sanna vinträdet för att kunna bära god frukt.

Jesus står mitt i människovärlden såsom det stora livsträdet, uppfyllt av himmelska krafter. Redan när vi voro små, små barn, blevo vi framburna till Jesus och genom det heliga dopet såsom grenar inympade i honom. Och Guds vilja är, att vi skola förbliva kvar i honom under hela vårt liv, tills vi bliva medlemmar av den stora församlingen i Guds himmel.

För detta stora mål är den himmelske vingårdsmannen verksam under hela vårt liv. Gud är på samma gång vingårdens ägare och vårdare. Han vakar över församlingens bevarande och dess utveckling på jorden. Grenarna i Jesus är hans församling här nere. I denna församling skola också barnen vara med, enligt det ordet: »Guds rike hör sådana till».

Om denna höga ställning böra barnen tidigt få besked, så att de från början veta, att de tillhöra Jesus och hans församling. För denna böra föräldrarna fostra och vårda barnen, alldeles såsom Gud gör med de vuxna människorna. Och ni, barn, behöva inte bli mycket gamla, bara ett par tre år, förrän ni själva kunna bedja till Gud om att bliva goda och snälla barn, bliva sådana som det anstår grenar i Kristus och medlemmar i hans församling.

Kraften till att bliva goda barn tillströmmar eder från Jesus, det sanna vinträdet, så att I kunnen bära frukt, det vill säga göra det som är gott och älskligt och välbehagligt inför både Gud och människor. Och allrahelst skolen I göra det, som edra gudfruktiga föräldrar bliva glada över. Det tycker också Gud om.

Men allt eftersom I växen till och bliven äldre, fån I erfara den himmelske vingårdsmannens egen fostran och omvårdnad. Han rensar alla levande och fruktbärande grenar, för att de skola bära mera frukt. Detta gör han dels genom sin försyns bevarande makt från olyckor och fördärv och dels genom att skära bort egenviljans och självrådighetens vattenskott, som i övergångsåldern så lätt utvecklas hos eder jämte andra frestelser.

Då gäller det framför allt att förbliva i Jesus, så att han måtte kunna förbliva i eder genom sin helige Ande. Ty grenen kan icke bära frukt av sig själv, utan allenast om han förbliver i vinträdet. Och Jesus säger med stort eftertryck: »Jag är vinträdet, I ären grenarna. Om någon förbliver i mig och jag i honom, så bär han mycken frukt.»

Vådan av att övergiva Jesus och gå fram i världen på egna vägar är mycket stor. Ty då blir han lik en avbruten och förtorkad gren. Sådana samlar man tillhopa och kastar dem i elden, och de brinna. En förfärlig dom kommer över de människor, som övergiva Jesus för att leva i världen och i synden.

Någonting så hemskt behöver icke träffa oss, ty vi hava ju Jesus och hans ord. Läsa vi flitigt vårt Nya testamente och gömma Jesu ord i våra hjärtan, hava vi det stora löftet av honom, att »vi få bedja om vad helst vi vilja, och det skall vederfaras oss». Ett liv i gemenskap med frälsaren, ett liv under flitigt bruk av hans ord och under livaktig och trosfrisk bön skall göra oss till fruktbärande träd i Guds örtagård, till sådana medlemmar i Jesu församling på jorden, genom vilka den himmelske Fadern varder förhärligad, alldeles såsom en trädgårdsmästare blir ärad och lycklig därigenom, att han har många fruktträd i sin trädgård, som stå dignande av mogen frukt. *J. B. Gauffin.*

En god rekommendation.

För några år sedan stod på skeppsbron i en av våra större sjöstäder en gosse, som frågade efter kaptenen på ett av fartygen, som lågo i hamnen.

»Han går där», sade en sjöman, som gick förbi och hörde frågan.

Gossen gick fram till kaptenen och hälsade.

»Vad vill du?» sade kaptenen.

»Jag vill gå till sjöss, herr kapten.»

»Du — gå till sjöss? — Med vem?»

»Med er, herr kapten, om ni vill ha mig med.»

»Har du varit till sjöss förut?»

»Nej, herr kapten.»

»Varför vill du gå till sjöss nu då?»

»För att jag skall kunna skicka min mor hyran. Hon är änka, och jag är rädd, att hon skall komma på fattigvården.»

Kaptenen fick intresse för den raske gossen och för det sätt, varpå han talade om sin mor.

»Nåväl, var har du dina papper?»

»Papper? Jag har inga papper, herr kapten.»

»Inga papper! — Ja, då kan jag inte taga dig med.»

»Åh jo, gör det ändå, kapten! Jag skall nog bli en duktig pojke, skall kapten få se.»

»Jag kan inte. Det är emot våra regler.

Vi antaga ingen, med mindre han har någon rekommendation. Försök att skaffa en sådan!»

Gossen, som hade långt hem och således stor svårighet att få en sådan rekommendation, vände sig bedrövad om för att gå. Då föll kaptenens öga på ett litet knyte, som han bar under armen.

»Vad har du där, min gosse?» frågade han.

»Mina kläder, herr kapten.»

»Dina kläder — men vad är det där?»

»Det är min bok.»

»Vad är det för en bok?»

»Min bibel.»

»Jaså. Vi ha då inte mycket med den boken att skaffa ombord, men låt mig få se den!» Han tog den i sin hand och öppnade den. På första bladet stod skrivet, att boken var en gåva från söndagsskolan såsom belöning för flit och gott uppförande, som gossen hade visat, medan han gick där.

»Så, min gosse, detta är tillräcklig rekommendation», sade kaptenen. »Kom med, så skall du nog bli påmönstrad!»

»Gudsfruktan är nyttig till allting och har löfte med sig både för detta livet och det tillkommande.»

Isbjörnen.

Med teckning.

Isbjörnen är Europas väldigaste rovdjur. Lyckligtvis finnes han blott i jordens nordligaste trakter såsom på öarna och kusterna i norra Ishavet. I Europa har han sitt tillhåll på ön Spetsbergen, isynnerhet på dess norra kust. En och annan gång följer han med drivisen till Island och till norska Finnmarken, där han någon gång blivit dödad. Däremot träffas han i stort antal på Asiens och Amerikas ishavskust.

Isbjörnen har en väldig kroppsstorlek. Gamla hanar kunna nå en längd av nära tre meter och en vikt av 700 kilo. Hans huvud är jämförelsevis litet emot den stora kroppen, plattryckt och spetsigt, halsen lång och tjock. Pälsen är tät och långhårig med en kortare bottenull och en riklig inblandning av fina, glänsande stickelhår. Med undantag av den nakna nosspetsen, läpparna och klorna är han såsom fullvuxen till färgen vit med någon dragning åt gult. Ungarna äro glänsande silvervita.

På land luffar isbjörnen klumpigt och ovigt men uthålligt. I vattnet, som är hans element, rör han sig som en mästare. Han simmar fort och långt utan att tröttna och dyker med sådan säkerhet, att han fångar den snabba laxen och annan fisk. Polartrakternas renar få nog också släppa till sin goda stek åt honom, men han hämtar dock sin föda mest ur havet. Den myckenhet av säldjur, som bebo Ishavet, lämnar honom ett rikt byte. Storkobbar, ringsälar och valrossar äro vanligen ett läckert byte för honom. När havet ligger tillfruset vida omkring och jakten slår fel, blir han mycket mager och nöjer sig då med uppkastad havstång och andra växtämnen.

Isbjörnen är ett synnerligen nyfiket djur. När ett fångstfartyg eller en annan ishavsfarare ligger förankrad i någon vik, simmar isbjörnen gärna ut till fartyget för att undersöka det. Eller om vetenskapsmän eller fångstmän slå upp sina tält på land, kommer nästan alltid en isbjörn under natten och nosar kring tältet utan att dock våga angripa det.

När isbjörnen går på jakt, följas vanligen ett par tre stycken åt, vanligen honan och ett par större ungar. Får han då sikte på en säl, som sover på isen vid sin vak, smyger björnen sig långsamt och försiktigt fram till honom, tills han kommer sälen så nära, att han med ett par språng kan nå honom, störtar sig pilsnabbt över honom och krossar hans huvudskål med sina starka tänder.

Upptäcker isbjörnen en människa, nalkas

han också henne med stor försiktighet och under många krumbukter för att ej skrämma sitt byte. Håller jägaren sig stilla, kommer björnen slutligen så nära honom, att han kan fälla honom med en välriktad kula. Ännu säkrare går jägaren mot björnen och fäller honom med sitt spjut. Möter man kläder och annat förstör han och kastar vida omkring i snön.

Huruvida isbjörnen ligger i ide och sover under den mörka årstiden, har man inte kommit på det klara med. Dock talar därför det förhållandet, att han då försvinner från de sjöfarandes övervintringsplatser.

ISBJÖRNEN.

obeväpnad en isbjörn, äro några häftiga rörelser och skrik tillräckliga att jaga honom på flykten. Men vet man icke bättre än att själv springa, då kan man vara säker på att ha honom efter sig i hack och häl.

Om isbjörnen i allmänhet undviker att anfalla människan, så har han däremot en synnerlig lust att genomleta gömda proviantförråd i fångstmännens upplag. Då förtär han allt ätbart, men övriga artiklar såsom

Förr i världen väckte åsynen av en isbjörn stor förskräckelse hos ishavsfararna, men nu för tiden tveka fångstmännen icke att gå till anfall med ett spjut i handen mot en hel skara isbjörnar. Stundom kunna de i en hastig strid döda ända till ett helt dussin isbjörnar. Fällen är ytterst dyrbar, späcket likaså, och även köttet användes.

Lyckligtvis finnes icke isbjörnen i vårt land.

J. B. Gauffin.

Vid den värmande härden.

Det blåser kallt i kväll,
— hu, stormen riktigt tjuter! —
men här i trevsamt tjäll
av värme glad man njuter.

Hon i en vrå sig satt
och väntar visst på mamma,
och kissemissekatt
helt säkert gör detsamma.

VID DEN VÄRMANDE HÄRDEN.

Se, lilla Ann-Charlott
där skenet klarast lyser,
och Mia mår så gott,
hon säkert inte fryser!

Men mamma dröjer än.
»Var månne hon kan vara?»
de fråga om igen,
fast ingen kan dem svara.

Dock, snälla töser små
de helt tålmodigt vänta,
men springa då och då
för att på dörren glänta.

Ty huru gott och bra,
man än må ha i världen,
så vill man ändå ha
sin mamma med vid härden.

Så småbarn ha för sed,
men invid brasans flamma
det händer stora med,
de längta efter mamma.

ELLA.

Söndagsskolan i Nyåker.

Med fotografi.

Vår söndagsskola ligger i en by som heter Nyåker i Enångers socken i norra Hälsingland. Vi bo så nära havskusten, att vi kunna se vågornas lek under vår- och sommartiden och höra deras brus, när höststormarna tjuta.

Nu ha vi söndagsskolbarn kommit överens om att sända våra kamrater samt lärare och lärarinnor i söndagsskolorna en hjärtlig hälsning och ett varmt tack för de besök, som genom tidningen Barnavännen kommit oss till del.

Vi äro så glada över att få gå i söndagsskolan varje söndag större delen av året för att lära oss att älska och lovsjunga barnavännen Jesus, som har köpt oss åt Gud med sitt blod för att få frälsa oss till sitt himmelska rike.

Vår söndagsskola arbetar på två olika platser, men julfästerna fira vi tillsammans i missionshuset och likaså söndagsskolans avslutning på försommaren. Må Herren välsigna oss alla, som verka hans verk! Tiden är kort.

Jakob Svensson.

Mors dag.

Mina kära barn!

Jag har ett förslag att göra eder, och jag hoppas, att ni alla äro med därom. och att det av eder alla skall omfattas med glädje och hänförelse.

Jag läste för litet sedan i en norsk tidning, att man i Norge ämnade fira en mors dag söndagen den 9 februari 1919. Jag tänkte genast: Det skola alla Barnavännens läsare få veta, så kanske vi ock i Sverge kunna få en mors dag.

I kännen ju alla, att mors arbete i hemmet för barnens och allas väl är den mest oegennyttiga livsgärning. Mor offrar sin personlighets alla krafter för hemmets och barnens väl. Mor följer barnen med bön och omvårdnad ända från den tid de ligga i vaggan och så hela livet igenom. Mor har i sitt arbete varken sommar- eller julferier, ingen lön har hon heller för sitt arbete, och hennes arbetsdag räcker visst två gånger åtta timmar och ändå litet mer. Och tänk vad bekymmer hon haft under de fyra sista nödåren för att få de små brödbitarna att räcka för hemmets alla hungriga munnar. Skulle då inte ni, Sverges barn, känna eder tacksamhet för mors kärlek och arbete och vilja visa henne detta genom att på en bestämd dag bringa henne edert tack och er hyllning?

Så långt hade jag hunnit i mitt brev, då jag i dag den 13 februari läste i en Stockholmstidning, att även andra tänkt precis som jag, och där föreslå de, att mors dag skall firas sista söndagen i maj månad varje år. »Topp», tänkte jag, »det blir bra, ty då ha vårblommorna kommit, och dem behöva vi för fästligheterna.»

Och härmed sänder jag nu ut denna tanke till de sextiofem tusen hem, dit Barnavännen kommer och till barnen och de unga därinne. Låtom oss komma överens om att överallt i hemmen i Sverges vida land sista söndagen i maj hylla och tacka mor!

Nå, än programmet då för mors dag? Nästa gång Barnvännen går i press med n:o 13 och 14 skola vi talas vid därom. Nu skola vi under tiden tänka på saken och glädjas över den goda tanken, som kommit till oss från Amerika och England, där de under flera år firat mors dag.

Barnavännens farbror.

I grushögen.

Av *A. Klie.*

Ingen kan beskriva, huru roligt det plötsligt hade blivit på den vanligtvis så tysta Trädgårdsgatan. Det kom sig därav, att skenor till ännu ett spår skulle läggas för spårvagnarna, och detta just på det ställe, där Trädgårdsgatan skär Drottninggatan, alltså precis framför det hus, där lille Schossi bodde.

Hej, så livat det var vid gathörnet! Alla barnen på Trädgårdsgatan hade naturligtvis bara en mening om den saken, och det var den meningen, att det sällan funnits något roligare än att nu leka på den gatan.

Vuxna människor voro däremot av en annan åsikt. Det var ju beklagligt och omöjligt att förstå, men man märkte det tydligt från olika håll.

Där var först och främst den gamla fröken, som bodde i n:r 4 Trädgårdsgatan. Denna klagade hela långa dagen över den stora grushögen, som arbetarna skottat upp tätt intill staketet mitt framför hennes bersån, för att när de sedan behövde grus hava den till hands. Där tumlade nu dagligen en skara barn och krafsade omkring som myror, men tyvärr icke stumma som dessa utan skrikande och jublande av hjärtans lust.

Och professorn i huset bredvid, som hade sitt arbetsrum mot gatan! Han var mycket missbelåten med larmet och bråket därute, och han hotade ibland den lilla skaran därnere med polisen, till dess han slutligen slog igen fönstret med en smäll, ty han kunde omöjligt arbeta vid sådant buller.

När lille Schossi om kvällen måste gå förbi professorns port, som låg bredvid hans föräldrars, gick han fort och tyst, så att icke den förtörnade grannen skulle rusa ut lik en rövare ur sin håla för att få fatt i honom. Ty om detta skulle ske, fruktade han det allra värsta.

Nu måste vi först och främst tala om, att Schossi egentligen hette Georg. Det namnet hade hans syskon först förvandlat till Schorsi och sedan för bekvämlighets skull till Schossi. Detta namn hade den fördelen, att man bekvämt och hastigt kunde ropa det, och det måste vanligtvis ske många gånger om dagen. I synnerhet nu vid tiden för gatans omläggning var han ofta svår att finna av sin familj.

Utan tvivel skulle han hava försummat både sin mattid och sin sovtid och isynnerhet sina läxor, om ingen hade bekymrat sig om honom.

Men så gavs det också därute så mycket att se på, som man inte borde försumma. Där stod först och främst vid gathörnet en vagn, stor som ett hus. Däri förvarade arbetarne sina verktyg om natten, och där intogo de om dagen sina måltider. Deras cyklar, väl ett dussin, stodo lutade mot muren därbredvid, och deras kärror, med vilka de förde grus och sten hit och dit, voro också uppställda där.

Allt detta erbjöd för barnen härliga tillfällen att visa mod och lust att klättra, ty det var icke alls så enkelt att komma överens med arbetarne. Nej, de kunde gräla och svärja hemskt, om de upptäckte inkräktare bland deras verktyg. Därför gällde det att icke låta fånga sig, och i denna konst utövade de små bytingarne en förvånansvärd färdighet.

Sedan stod också ett annat åkdon på Trädgårdsgatan, nämligen en tom arbetsvagn. Den kunde man förträffligt använda till fästning, vilken kunde stormas och försvaras, och detta lät naturligtvis icke Schossi och hans kamrater gå sig ur händerna.

Men under det alla dessa nöjen utspelades på gatan, brukade en liten vacker flicka stå på en pall på en av balkongerna till huset n:o 6, vilket tillhörde Schossis föräldrar. Hon hade själv burit ut pallen, för att genom de blommande pelargonierna komma åt att se ned på gatan.

Lisa Hellman hette den lilla, och man såg henne aldrig leka med de andra barnen där nere.

Detta observerade Schossis mor, och en dag, när han kom upp för att äta sin aftonvard, frågade hon:

»Varför leker ni inte med Lisa Hellman? Hon skulle säkert gärna vilja vara med därnere. Jag ser henne så ofta stå på balkongen och titta på er.»

Schossi ryckte på axlarna och log föraktligt.

(Forts.)

Bibelläsning

eller vad står det i nästa söndags text?

Veckan 17—23 mars 1919.

M. 17. Joh. 15: 10—15. Lydnad och glädje.
T. 18. v. 10. Sättet att förbliva i Jesu kärlek.
O. 19. v. 11. Jesu glädje skall bo i oss.
T. 20. v. 12. Jesus bjuder oss att älska varann.
F. 21. v. 13. Jesus har i kärlek givit sitt liv för oss.
L. 22. v. 14. Huru vi förbliva Jesu vänner.
S. 23. v. 15. Huru Jesus visar sin vänskap för oss.

Söndagsskoltext för den 23 mars. 3. sönd. i Fastan.

Lydnad och glädje. Joh. 15: 10—14.

Minnesvers: Joh. 4: 19. Vi älska, därför att han först har älskat oss.

Tryckeri-A.-B. Ferm, Stockholm 1919.